

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 992
van **FREYA PERDAENS**
datum: 9 september 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Waterlopen - Vervuiling via rioolputjes

In de nieuwsbrief van juni 2020 van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) stond het artikel "Rioolputjes bron van vervuiling".

In dat artikel werd, mijns insziens terecht, gesteld dat veel mensen niet weten dat rioolputjes niet noodzakelijk naar een waterzuivering gaan. Sigarettenpeuken, olieachtige substanties en andere producten die we liever niet door onze gootsteen gieten, verdwijnen vaak in de rioolputjes langs de straten. De vervuiling komt vaak rechtstreeks in de waterlopen terecht, met alle gevolgen van dien voor het waterleven.

In het artikel werd vermeld dat de VMM regelmatig meer meldingen krijgt van vervuiling op de waterloop die via rioolputjes in het water terechtkomt. Dit komt onder meer omdat hoe langer hoe meer de afvoer van regenwater van grijswater gescheiden wordt. In straten waar het afvalwater gescheiden is van het regenwater, zijn de straatkolken of rioolputjes aangesloten op het regenweerafvoer-systeem (RWA). Meer van deze rioolputjes leiden dus rechtstreeks naar de waterloop en finaal naar de zee. Ook zwerfvuil op straat kan na een fikse regenbui zo rechtstreeks in het water terechtkomen.

1. Hoeveel meldingen krijgt de VMM jaarlijks over vervuiling op de waterloop via rioolputjes? Hoe verhoudt dit zich tot voorgaande jaren?
2. Op welke manieren wordt op dit moment ingezet op sensibilisering, zodat mensen ook weten dat wat in de rioolputjes terechtkomt, niet langs een waterzuivering passeert?
3. Op welke manieren wil de VMM of de minister nog extra inzetten op sensibilisering in de toekomst? Hoe kunnen steden en gemeenten ter zake een rol spelen?

ANTWOORD

op vraag nr. 992 van 9 september 2020

van **FREYA PERDAENS**

1. Van januari 2016 tot en met september 2020 werden door het meldpunt milieu-incidenten van VMM in totaal 14 incidenten geregistreerd met verontreiniging van oppervlaktewater waarbij de verontreiniging duidelijk of vermoedelijk via een straatkolk werd geloosd. Dit waren er 1 in 2016, 1 in 2017, 7 in 2018, 1 in 2019 en 4 in de eerste negen maanden van 2020. De meeste van deze incidenten betroffen verontreiniging met thinner, verfresten of huishoudelijk afvalwater. Hierbij dient opgemerkt te worden dat op het ogenblik dat een dergelijke verontreiniging in oppervlaktewater wordt vastgesteld, het kwaad meestal al geschied is en de herkomst op dat moment moeilijk nog kan achterhaald worden. De door de VMM geregistreerde aantallen zijn naar alle waarschijnlijkheid slechts het topje van de ijsberg. De VMM voert geen metingen uit in het rioolstelsel zelf en beschikt dus enkel over info over dergelijke verontreinigingen wanneer ze ook effectief gemeld worden. Dit gebeurt in de praktijk enkel wanneer de verontreiniging of de gevolgen ervan visueel waarneembaar zijn en ook daadwerkelijk opgemerkt op een waterloop en gemeld worden.
2. De VMM schreef een toegankelijk en helder artikel en mailde dit naar het abonneebestand van de digitale nieuwsbrief (5 825 abonnees). Het artikel is ook gepubliceerd op de VMMwebsite en stond een tijdje op de homepage. Het onderwerp is ook op het LinkedInprofiel van VMM gepubliceerd (6 837 volgers) en op de Facebookpagina van VMM (4 958 volgers, 43 keer gedeeld). Op die manier is een grote groep mensen bereikt met de informatie. Ook door Mooimakers wordt er actie ondernomen om te sensibiliseren rond zwerfvuil/verontreiniging die via de riolering uiteindelijk in zee belandt. Hier wordt vooral ingezet op sigarettenpeuken door bijvoorbeeld het spuiten van de slogan (in niet-permanente krijtverf) "hier begint de zee" naast rioolkolken. Hiervoor zijn sjablonen te vinden op de website van Mooimakers. Vorig jaar plaatste Mooimakers een ijssculptuur aan het station van Antwerpen om aan te geven dat peuken (via de riolering) zelfs tot op de noordpool terug te vinden zijn.
3. Het artikel van de VMM is overgenomen door enkele gemeenten (zoals Bertem, Lochristi, Kapellen, Gingelom). VMM heeft het ook aan Aquaflanders en aan de rioolbeheerders bezorgd om verder te communiceren. Lokale besturen kunnen zeker een sterke rol spelen in de preventie, zoals ook blijkt uit de activiteiten van De Mooimakers. Daarin werken de OVAM, Fost Plus en VVSG samen rond preventie van zwerfvuil. Gelet op de sterke interactie van de door u aangehaalde problemen met het zwerfvuilbeleid, geef ik opdracht aan mijn administraties om rond dit punt samen te werken met de Mooimakers. Dat dit kan werken, blijkt al uit eerder vermelde acties in het kader van de campagne "Hier begint de zee", dat wandelaars er attent op maakt dat het water uit de regenwaterafvoer naar zee gaat, en dus ook het afval dat ze er in gooien. Diverse gemeenten en intercommunales zijn daar al mee aan de slag gegaan.